

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกรณีศึกษาอย่างมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรคนหนึ่งของกิจการนี้ เพื่อศึกษาถึงการดำเนินธุรกิจที่มีคุณภาพของกิจการร้านอาหารขนาดเล็กแห่งหนึ่งใน ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยที่ผู้วิจัยได้วางแผนและกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากร คือกิจการร้านอาหารขนาดเล็กมีเจ้าของดำเนินการด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการศึกษา คือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ อย่างไม่เป็นทางการ

1. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้ศึกษาเป็นผู้สังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมต่าง ๆ ของเจ้าของกิจการ
2. การบันทึกการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ใช้เฉพาะกรณีศึกษาผู้ใช้บริการ

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารตำรา และทำความเข้าใจเรื่องกิจการร้านอาหาร และขั้นตอนการจัดตั้งกิจการร้านอาหาร โดยผู้ประกอบการเจ้าของคนเดียว
2. สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการหรือการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อการเข้าใจในอาชีพ และเนื้อหาการประกอบอาชีพกิจการร้านอาหารของกรณีศึกษา
3. จัดทำกรอบแนวคิดเพื่อเตรียมการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และเตรียมอุปกรณ์การสัมภาษณ์

4. สัมภาษณ์แบบเจาะลึกด้วยการสนทนา ที่มีการบันทึกเทป พร้อมกับการสังเกตการประกอบอาชีพกิจการร้านอาหารด้วย

5. ตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้สัมภาษณ์หรือข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน

6. กลับไปสัมภาษณ์อีกครั้งและสังเกตเพื่อเก็บประเด็นที่ยังไม่ครบถ้วน

ขั้นตอนในการสร้างแบบบันทึกการสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกต

1. กำหนดเนื้อหาโดยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. นำเนื้อหาที่ได้มาสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ตรงกับจุดประสงค์

3. นำแบบบันทึกการสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกตขอคำแนะนำจากอาจารย์ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำข้อเสนอแนะไปสร้างแบบบันทึกการสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกต

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ตรวจสอบความเหมาะสม

5. ปรับปรุงแบบบันทึกการสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกตตามข้อเสนอแนะ

6. พิมพ์แบบบันทึกการสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

ในการกำหนดแนวทางการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคำถามให้ครอบคลุมถึงจุดประสงค์ของการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แน่นอน โดยจัดเก็บข้อมูลในขอบเขตของ

1. สภาพทั่วไปของผู้ประกอบอาชีพ พร้อมทั้งประวัติส่วนตัว

2. สภาพทั่วไปของพื้นฐานความรู้ความเข้าใจทางธุรกิจ และทัศนคติในการประกอบอาชีพร้านอาหาร โดยเจ้าของคนเดียว

3. สภาพและปัญหาเรื่องของทุน แรงงาน และการจัดการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขออนุญาตให้เจ้าของกิจการได้เล่าถึงประวัติและความเป็นมาในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยการเก็บข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยการสร้างความคุ้นเคยและความเชื่อถือกับกรณีศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลจากบันทึกการสัมภาษณ์อย่างไม่มีโครงสร้างและบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ว่ามีความสมบูรณ์เพียงพอตามจุดประสงค์ของการวิจัย หากไม่เพียงพอก็สัมภาษณ์และสังเกตเพิ่มเติมให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์แล้วนำมาแยก วิเคราะห์ปัจจัยได้ดังนี้ ประวัติของเจ้าของร้าน ลักษณะทำเลที่ตั้งร้านอาหาร และ การบริหารจัดการ

2. นำข้อมูลที่ได้จากบันทึกการสังเกตและบันทึกการสัมภาษณ์มาประมวลผล โดยอธิบายกระบวนการประกอบอาชีพกิจการร้านอาหาร ปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ข้อมูลในแต่ละปัจจัย เมื่อได้ข้อมูลทั้งหมดแล้วนำมาประมวลผลและวิเคราะห์เปรียบเทียบ

สถานที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

ร้านอาหารแห่งหนึ่งใน ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่